

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS*

Januar, 2022

**Nič ni nemogoče;
do vsake stvari vodijo poti
in če imamo pravo voljo,
bi morali najti tudi pot.
Reči, da je nekaj nemogoče,
je pogosto le izgovor.**

(Francois de La Rochefoucauld)

Leto 2021 se je poslovilo in za seboj pustilo samo še spomine. Novo leto pa je začeto z željami po lepšem, uspešnejšem in bolj zdravem letu.

SOČUTJE DO ŽIVALI

15. januarja 2022 je v izobraževalnem programu RTV SLO v oddaji O živalih in ljudeh nastopila tudi naša šestošolka Julija. Julija je skozi dosedanje otroštvo razvila lep, skrben in sočuten odnos do živali, ki sooblikujejo idilična nebesa na Pohorju, kot domači radi poimenujejo svojo domačijo Pri Kovačniku.

Juliji želimo še veliko lepih trenutkov, preživetih v objemu njej ljubih živali.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022*

27. januar – SPOMIN NA HOLOKAVST

V letu 2022 je mednarodna skupnost že sedemnajsto leto zapored obeležila 27. januar kot mednarodni dan spomina na žrtve holokavsta, ko so med drugo svetovno vojno Hitlerjevi nacisti v koncentracijskih taboriščih smrti usmrtili okoli šest milijonov Judov.

27. januar je dan, ko so zavezniki osvobodili nacistično koncentracijsko taborišče Auschwitz blizu

Krakova na južnem Poljskem. Med aprilom 1940 in decembrom 1944 je na tem kraju tragično preminilo okoli 1,5 milijona Judov pa tudi več tisoč Sintov, Romov in Poljakov. V to koncentracijsko taborišče smrti je bilo pripeljanih tudi preko dva tisoč zapornikov iz Slovenije. Ko so 27. januarja 1945 zavezniški vojaki osvobodili taborišče, so lahko rešili le 7650 bolnih in izčrpanih taboriščnikov, med katerimi je bilo tudi 21 Slovenk. Letos obeležujemo tudi 77 let od osvoboditve tega največjega in najsmrtonosnejšega nacističnega koncentracijskega taborišča. Januarja 1995, ob petdeseti obletnici osvoboditve taborišča Auschwitz, je tedanji nemški predsednik Roman Herzog razglasil 27. januar za dan spomina na žrtve holokavsta.

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022*

DEVETOŠOLCI O HOLOKAVSTU

Učenci devetega razreda so v mesecu januarju raziskovali holokavst in koncentracijska taborišča.

Brskali so po spletu, prebrali kakšno knjigo na to temo in vestno pripravili govorni nastop. Pri svojem delu in komentarjih so pokazali veliko zrelost o neodobravanju takšnega ravnanja.

Dachau je bilo nemško koncentracijsko taborišče v 2. svetovni vojni, zgrajeno na mestu zapuščene tovarne streliva. Bilo je eno prvih taborišč, glavni pobudnik za njegovo izgradnjo pa je bil Heinrich Himmler. Leta 1933 so ga ustanovili nacisti kot prevzgojni zavod. »Prevzgajali« so politične nasprotnike – antinaciste. Na začetku je bila večina zapornikov nemških komunistov, Romov, socialnih demokratov in drugih, ki so nasprotovali nacizmu. Tja so pošiljali tudi vse več Judov, kasneje pa Slovane, Poljake, Jugoslovane (tudi Slovence). Leta 1937 so enote SS ujetnike zadolžile za prenovo taborišča. Delavci so delali v zelo slabih pogojih in pod psihičnim pritiskom. Dachau je bil prenovljen naslednje leto in postal eno prvih učinkovitih taborišč. Število zaprtih Judov je vedno bolj naraščalo. Največ so jih zaprli med 10. in 11. novembrom 1938, ko je Hitler izvedel Kristalno noč in zajel največ

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022

Judov. Taborišče je nekaj časa delovalo kot center za vaje SS. Razvijali so prevzgojitvene in uničevalne taktike. Taborišče Dachau je bilo razdeljeno na 2 območji, na taboriščno cono in območje krematorija. V taboriščni coni so bile postavljene barake, v njih so bili zaprti jetniki - največ moških. V delu prostorov so izvajali medicinske poskuse, na ograjenem zemljišču sta bili posebna kuhinja in pralnica. Krematorijski del je bil razdeljen na dva dela, starega in novega. Število žrtev v 2. krematoriju ni bilo natančno raziskano.

Na ujetnikih so izvajali medicinske poskuse, na primer preizkus zdravila proti tuberkulozi, antibiotikov, analgetikov. Kasneje je bilo v sklopu taborišča več manjših taborišč, ki so jih gradili ujetniki. Bolj kot se je bližal konec vojne, več antinacističnih Nemcev so zaprli v taborišča in jih premestili v Dachau. Američani so leta 1945 prešteli 45 do 60 tisoč zapornikov v tem taborišču. Največ je bilo političnih nasprotnikov, njim so po številu sledili Judje. Američani so Dachau osvobodili 29. 4. 1945. Natančno število žrtev ne bo nikoli zagotovo znano.

V taboriščih so se dogajale grozote, ki se ne smejo nikoli ponoviti. Ne glede na to, da je bilo

dogajanje nesprejemljivo, pa se ga moramo spominjati, da se zavedamo, kako narobe je bilo.

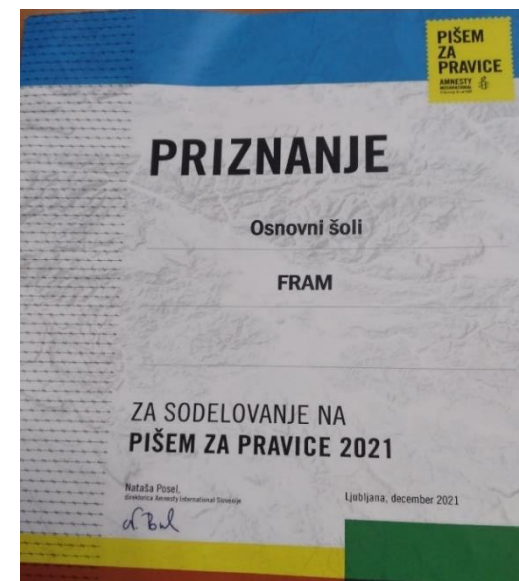

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022*

PISALI SMO ZA PRAVICE v okviru Amnesty International

V mesecu decembru 2021 smo z učenci pisali vzpodbudne besede posameznikom, ki živijo v državah, kjer so kršene človekove pravice. Ponosni smo na prejeta priznanje, saj se zavedamo, da so tudi naša sporočila pripomogla k ozaveščanju proti krivicam. Naša pisma so med milijoni pisem, napisanih po celem svetu. Spodbudne besede so bile namenjene: Bernardu iz Gvatemale, Janni iz Palestine, Rungi iz Tajske, Mikiti iz Ukrajine in Ciham iz Eritreje.

5

Projekt KROKUS

Sadili smo čebulice krokusa v spomin na 1,5 milijona judovskih otrok, ki so umrli v holokavstu, in v spomin na tisoče drugih otrok, ki so bili žrtve nacističnih grozodejstev. Rumeni cvetovi spominjajo na rumene Davidove zvezde, ki so jih bili Judje prisiljeni nositi v času nacistične vladavine. Sodelovanje otrok pri spoznavanju holokavsta, sajenju čebulic in opazovanju rasti cvetov spodbuja k učenju strpnosti in spoštovanja soljudi.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022

KULTURA

LETO 2022 V ZNAMENJU JUBILEJEV PLEČNIKA IN TARTINIJA

Leto 2022 je vlada razglasila za Plečnikovo in Tartinijevo leto: mineva namreč 150 let od rojstva arhitekta Jožeta Plečnika ter 330 let od rojstva skladatelja in violinista Giuseppeja Tartinija.

Plečnik je zaznamoval arhitekturno krajino Slovenije in deloma tudi Evrope, v Piranu rojeni Tartini pa je zapustil okoli 130 violinskih koncertov, med katerimi je najbolj znan Vražji trilček, katerega je po legendi napisal, ko mu ga je v sanjah zaigral vrag.

Plečnik je zaradi svojega edinstvenega in celostnega pristopa k oblikovanju stavb in prostorov postal tudi pomemben vzor in navdih za sodobno arhitekturno produkcijo po vsem svetu. V kratkem obdobju med obema svetovnima vojnama in po njej do svoje smrti leta 1957 je preoblikoval Ljubljano iz obrobne mesta v simbolno narodno prestolnico.

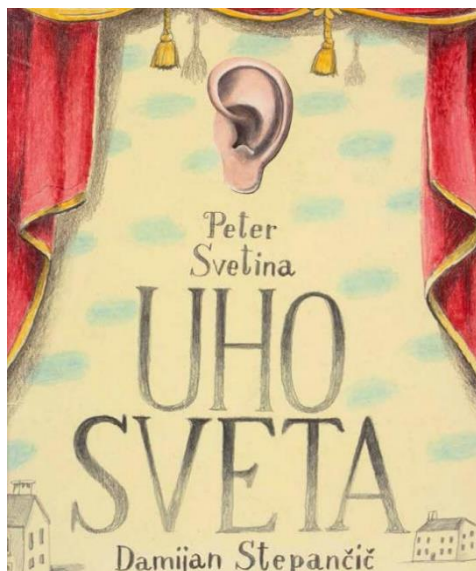

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022*

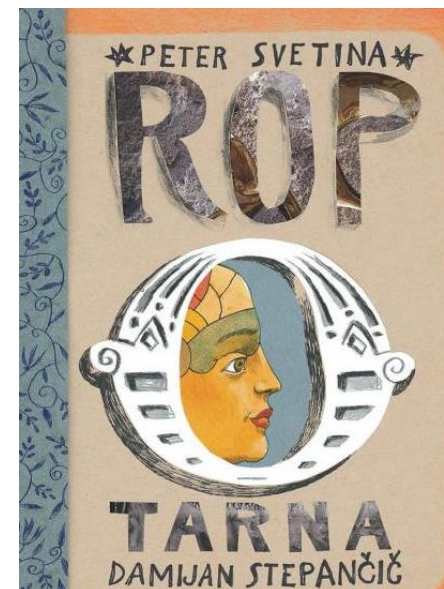
Italijanski skladatelj in violinist iz časa Beneške republike se je rodil in odraščal v Piranu. Krstili so ga 8. aprila 1692 v cerkvi sv. Jurija v Piranu. Rodil se je očetu, ki se je na današnjo slovensko obalo preselil iz Firenc kot trgovec, in materi, potomki ene najstarejših plemiških družin v Piranu. V tem obmorskem mestecu je pridobil prva znanja, nato pa je odšel na študij prava v Padovo, kjer je ustanovil violinsko šolo, ki so jo obiskovali učenci iz vse Evrope. (Vir: <https://www.rtvlo.si/kultura/leto-2022-bo-v-znamenju-jubilejev-plecnika-in-tartinija/607242?fbclid=IwAR0vHoGKW50cjicXFpANju2mmJLUS9swx2XtC2M2HgiDGMhezvta2sYHN3Q>)

PETER SVETINA PONOVO NOMINIRAN ZA PRESTIŽNO ANDERSENOVO NAGRADO 2022

7

Andersenova nagrada je najprestižnejše mednarodno priznanje za literarno in slikovno ustvarjanje za otroke. Med 62-imi kandidati iz 33-ih držav se je na seznamu ponovno našel Peter Svetina, kateremu se je nagrada pred dvema letoma izmuznila, skupaj z ilustratorjem Damijanom Stepančičem. Oba dajeta pomemben prispevek k otroški literaturi in ljubezni do branja.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022

SPREMLJEVALNE DEJAVNOSTI

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

ERASMUS+ OVERCOME

Januarja smo izvedli Erasmus+ krizni videosestanek. Februarja načrtovano izmenjavo učencev smo morali ponovno premakniti na kasnejši termin, zaenkrat na konec aprila (24.–30.). Vse sodelujoče države imamo trenutno stroge ukrepe prehajanja iz države in vanjo, tako da vsi komaj čakamo na sprostitev omejitev in zadihamo s polnimi mednarodnimi pljuči. Že 2. maja bi tako lahko potovali na Ciper, dva tedna zatem (15. maja) pa na Finsko.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022

BRANJE NE POZNA MEJA

Hrvaško-slovenski projekt smo nadaljevali z zabavno zgodbo Grigorja Viteza, O zajcu, ki se je rad smejal. Učenci so s praskanko poustvarjali in nastali so pernati zajci iz bogate otroške domišljije.

Naši hrvaški prijatelji pa se zabavajo ob delih Petra Svetine in nas razveseljujejo z njihovimi izdelki in odzivi na slovenski jezik.

Slušali smo priču na mreži, a knjižničarka nam je pročitala tekst. Neki od nas i sami su se okušali u čitanju. Uistinu nam se svidio slovenski jezik, jer smo zajedno čitali i prevodili. Na kraju smo dizajnirali vesele šešire - klobuke za gospodina Konstantina.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022

SLOVENSKO-NEMŠKA BRALNA ZNAČKA

Preko literarnega kluba Rače smo se s pomočjo Johanna Neuholda povezali z avstrijsko osnovno šolo in se odločili za izbor primerne literature za otroke, mladino in odrasle. Po tehtnem premisleku smo izbrali dva avtorja, in sicer Josipa Jurčiča in Marjana Tomšiča, med deli katerih smo na priporočilni seznam za branje zapisali nekaj naslovov za vse tri skupine bralcev.

V projekt so vključeni tretje- in petošolci, ki bodo izdelali elektronsko knjigo na podlagi Kozlovske sodbe v Višnji Gori oz. Tomšičevih zgodb iz otroštva, Frkolini.

RAČE - FRAM

Planica nad Erav

OŠ FRAM

UNSERE GEMEINDE DURCH DIE AUGEN LITERARISCHER SCHÖPFER
NAŠA OBČINA SKOZI OČI LITERARNIH USTVARJALCEV

KINDER-LITERATUR
OTROŠKA LITERATURA

JOSIP JURČIČ: KOZLOVSKA SODBA V VIŠNJI GORJ
JOSIP JURČIČ: PRAVLJICNE PRIPOVEDE DO LJUDSKEM IZROČILU
MARJAN TOMŠIČ: KAR JE MOJE JE TUDI TVOJE
MARJAN TOMŠIČ: ZGODBICE O KACAH

JUGEND-LITERATUR
MLADINSKA LITERATURA

JOSIP JURČIČ: JURIJ KOZJAK
JOSIP JURČIČ: SOSEDOV SIN
MARJAN TOMŠIČ: FRKOLINI
(F)RACE

LITERATUR FÜR ERWACHSENE
LITERATURA ZA ODRASLE

JOSIP JURČIČ: IVAN ERASM
TATENBAH
JOSIP JURČIČ: DESETI BRAT
MARJAN TOMŠIČ: GRENKO MORJE
MARJAN TOMŠIČ: ZRNO OD FRMNTONA

UNSER KULTURERBE IN DER LITERATUR
NAŠA KULTURNA DEDIŠČINA V LITERATURI

*OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022*

KIZ – SKUHAJ MI PRAVLJICO

Knjižnično-informacijska znanja so namenjena učencem v obliki dodatnih ur, v okviru katerih se na različne načine seznanijo s knjižnico in njenimi informacijskimi viri. Najmlajši najraje prisluhnejo zgodbam in pravljicam. Pisateljica Majda Koren je za majhne knjigoljubneže napisala odlično zgodbo o Srčku, ki je želel za kosilo jesti okusne pravljice. Vsebina le-teh je bila odvisna od lonca, v katerem so se kuhale, in sestavin, ki so bile vanj dane.

11

Prvo- in drugošolci so po poslušanju 'skuhali' svoje pravljice. Skupinsko-sodelovalno delo je dalo izvrstne domišljijske izdelke, predvsem pa veliko novih, še vročih in slastno dišečih pravljic, vsem sluzastim in mrgolečim, renčečim pošastim navkljub.

OSNOVNA ŠOLA FRAM
FRAMČEK, ŠOLSKI ČASOPIS
Januar, 2022

ZANIMIVOSTI O MESECU JANUARJU

Mesec januar je ime dobil po Janusu, rimskem bogu. Izvirno slovensko ime za januar je prosinec, ki izvira iz termina prosimiz (po Primožu Trubarju). Prozimec torej namiguje na zimo. Kasneje se je uveljavil izraz prosseniz – prosenec. Včasih so v obdobju od božiča do Sv. treh kraljev (6. januar) namesto pšeničnega pekli taboljši, proseni kruh.

12

SOLARSKA

Od šestih do treh,
od šestih do treh,
vsake dan isti greh.

Nas tripimorja, mučijo in mrigajo,
vsake dan isti moto imajo,
maloge, testi in sprasčevanja,
po vrhu tega nam manjka spanja.

Od šestih do treh,
od šestih do treh,
vsake dan isti greh.

Učili naj bi se za življenje,
zame pa je to le triplenje,
ho skupaj ponavljamo snov,
lotura se me glavobol.

Od šestih do treh,
od šestih do treh,
vsake dan isti greh.

Lana Sagadin

Izdaja OŠ Fram, Turnerjeva ulica 120, Fram

Urednici: Slavica Zafošnik, Simona Napast

Jezikovni pregled: Simona Napast

Prispevke so pripravili: SLAVICA ZAFOŠNIK, SIMONA NAPAST, TATJANA AJD KRAMPL, TADEJA ANTONČIČ

Fotografije prispevajo avtorji člankov in prispevkov, če ni navedeno drugače.